ČECHOAUSTRALAN

KRAJANSKÝ LIST

LISTOPAD 2009

www.cechoaustralan.com

V tomto čísle:-

Klíček a klíč - Barbara Semenov	*2*
Listopadové přemítání - Glosa Miloše Ondráška	*3*
O vlastnostech a usilování lidí - Zamyšlení Milana Dubského	*4*
Jak jsem vstoupil do Evropy - Frank Nykl	*5*
Quo usque tandem... - L. Ťopka	*6*
Odtud a Odjinud - IP	*7*
Koloběžkou napříč Austrálií - Vlastík Škvařil	*10*
Fotoreportáž z krajanské Šumavy - Ron Kugler	*12*
Život je jen náhoda (12. pokračování) - Ante Schott	*14*
Deník Leošky Kutheilové - Václav Židek	*16*
VŘSR - Petr Chalupa	*17*
Český slavík 2009 - B. Semenov	*18*

Narozeniny

Každý má ten den
- počátek počitadel.
Abakus času,
stěží kdy desetkrát deset řad.
Když se můj první korál
z řady odloup‘,
byl sedmnáctý listopad.

Dřív s touhou jsem jej vyčkávala,
nic nevadilo, že mrazem chřad,
to zádumčivé listí tlení,
co vnímal člověk v okouzlení,
snad proto, že byl mlád.

Den v sobě nesl vzpomínek smutek
a českou duši dojímal.
List zrezivěl, den mizel v mlze.
Listopad zimní vítr svál.

Nohama vzhůru jsem počitadlo obrátila,
listopad proměnila na květen.
Den, který léta krájí čím dál víc šmahem,
měl málo společného s mým listopadem,
než přioděl se sametem.

Vracím se zpátky k podzimu mládí,
duše se o práh rodné země opírá,
hluboce vdechne odpuštění,
hladově šluká listí tlení,
důvěrně známou jasnozřivost, chlad,
co věčně bude mít,
můj sedmnáctý listopad.

Barbara Semenov

Generální konzulát České republiky:
500 Collins Street, Melbourne 3000,
Tel: 03 9629 6196, Fax: 03 9629 1311

KLÍČEK A KLÍČ

Barbara Semenov

Loňského roku jsem po sedmadvaceti letech v emigraci slavila své narozeniny opět v Praze. Onoho sedmnáctého listopadu jsem projížděla tramvají po Národní třídě a zaslechla vedle sebe slova asi tak dvacetiletého páru. Komentovali hlouček lidí v podloubí Národní, který se tam shromáždil u příležitosti vzpomínky na počátek Sametové revoluce. Tehdy zde stejně staré děti jako mladý pár v tramvaji neohroženě čelily přilbám a štítům policie totalitního režimu.

„Se tu asi dneska něco děje“, pravil s přehledem mladík. Partnerka jen mávla rukou, „No jo, a hele je tu televize, asi zase ňáká celebrita“. Sevřelo se mi srdce.

Než jsem se stačila podívat na hloupou omladinu, upoutal moji pozornost další, podstatně větší zástup blížící se od Národního divadla. Ač zakukleni od hlavy k patě v bílých mundúrech, nebyli to žádní komedianti, jednalo se o dav s nápisy protestujícími proti radaru.

„Kdyby nebylo sedmnáctého listopadu před devatenácti lety, stěží by si někdo byl dovolil takto protestovat“ – blesklo mi hlavou. Totalitní vládci v zemi by sotva čekali na vyjádření lidu, zda mohou či nemohou něco někam umisťovat. Jak se však zdálo, dnešní protestující měli v té chvíli na mysli jen jedno - narušit svým pochodem tichou a civilní vzpomínku u památníčku 17. listopadu.

Časy se mění a lidé s nimi. S tím už nic nenadělám, stejně tak jako s tím, že jsme rok od roku starší. Jsou však lidé moudřejší? Mnozí zapomínají, mnozí jsou lhostejní a mnozí zas jakoby ustrnuli v minulosti. A v tom je ten problém; kde je však klíč, jak jej řešit?

Já, podobně jako mnozí emigranti, zapomenout nemohu. Zaplatili jsme příliš draze, když jsme opustili rodnou zemi. Nestěžujeme si, dokázali jsme si, že se v širokém světě neztratíme, objevili jsme jeho krásy a vytvořili si své štěstí jinde, jinde si našli - slovy básníka - „chleba a slánku, vždyť muselo se žít“. Návrat svobody a demokracie do staré vlasti po čtyřiceti letech diktatury jsme však sledovali se zatajeným dechem a s vláhou na řasách. Domov je domov.

Ani lhostejnost, která je zárodkem zla, mi nemůže být lhostejná. Chápu, že se dnešní život a svět žene dopředu se stále větší rychlostí odpovídající modernímu tempu nové doby, některá stanoviska a názory je tudíž třeba revidovat, znovu zvažovat a přizpůsobovat potřebám budoucích dnů. Proč je mnohým tak zatěžko přehodnotit a pochopit například to, že dnes máme jiná politická seskupení, která ohrožují mír naší planety, než ta, která existovala před dvaceti lety? Pravda a poznání se posunulo zas o pár mil dopředu. Nebezpečenství je opět pouze v nás, pokud se nebudeme snažit o nová porozumění současna, pokud zůstaneme lhostejní a samozřejmě - pokud zapomeneme.

Během mé letošní letní návštěvy České republiky se objevilo v kinech pár nových českých filmů. Filmová tvorba oslovuje dnes lidstvo po celém světě. Nebudu se kriticky pouštět do zahraničních, zejména amerických fantasmagorií,

Listopad 1989

které naplňují multiplexy kin a vymývají mozky svým masovým konzumentům, zmíním jen dva poslední filmy české kinematografie, které byly cíleny především na mladou generaci naší země.

Ten první - film „Veni, Vidi, Vici“ měl ohromnou propagaci přímo úměrnou hlouposti a plytkosti svého příběhu. Prý měl být moderní pohádkou, - příběh o obyčejném Honzovi, jak ke štěstí a bohatství přišel na golfovém hřišti mezi novodobými VIPy, celebritami a bohatou smetánkou, to vše podbarveno komerčními reklamami. Dlouho jsem neviděla něco tak nudného, trapného a bezduchého.

S o to větší obavou jsem šla na film „Klíček“. Celá akce měla téměř ilegální, podzemní ráz. Když jsme si s přítelkyní zakoupily večer dva lístky u pokladny kina Slováč, obsluhující u kasy s významným pohledem vytočila číslo projekce se zprávou „Bude se promítat“. Před sálem se v minutě sešlo několik uvaděčů, aby si nás prohlédlo na vlastní oči. Sedm předchozích promítání bylo totiž zrušeno, stejně tak jako předchozí dny. Byly jsme prvními diváky tohoto filmu. O nové dílo, které předcházely divné zvěsti, byl nulový zájem.

Připadne mi navýsost smutné, že odvážný a důležitý počin režiséra Jána Nováka, který si vzal za cíl připomenout dnešnímu mladému člověku moderním způsobem hrůzu a tragédii politických vězňů z padesátých let, zůstal nepochopen jak širokou veřejností, tak většinou filmových kritiků.

Film odmítli mladí, že je prý banálním milostným příběhem s přehnanými hororovými scénami, kritici zas tvrdí, že se tvůrci vůbec neměli pokoušet zobrazit takové složité téma filmovou zkratkou a komunisté pochopitelně popírají, že by se něco takového vůbec kdy mohlo odehrát. Ostatním k zamítnutí filmu postačila zpráva, že je o mučení ve věznici v dnes už „prehistorických“ časech. Opět triumfovala lhostejnost, zaujatost a krátká paměť. Diváci film jednoduše odsoudili, aniž by se nad ním zamysleli, či dokonce aniž by jej zhlédli!

Přítelkyni a mne vtáhl do děje okamžitě. Obě nás jako dlouholeté novinářky zaujal už neobvyklými stylistickými postupy, kde současnost prolíná s minulostí, fikční svět se střídá s černobílými dokumentárními záběry, které stroboskopickým efektem dokáží záměrně vyvolat v divákovi až nepříjemné pocity. Ve velmi uceleném útvaru pouhých sedmdesáti minut vypoví film konkrétní příběh bez zbytečných průtahů. Navíc musí zákonitě zaujmout právě mladého netrpělivého diváka svou dnes tolik populární formou sci-fi thrilleru s prvky hororu. O to hororovějšího, že se jedná o skutečnou nedávnou historii.

Do zpustlých prostor věznice v Uherském Hradišti, neblaze proslulé obzvláště brutálním zacházením s vězni během politických procesů v 50. letech, se jedné noci zatoulá dnešní mladá dvojice. Je přenesena v čase do roku 1953 a na vlastní kůži zažije peklo komunistických lágrů. Zkratkovité zobrazení charakterů, které kritici vytýkají filmovým tvůrcům, mne osobně naopak příznivě oslovilo. Nebylo třeba zacházet do podrobností, citlivý divák nemusí být veden za ručičku, aby pochopil, že je mladý pár naivní, sebestředný, dosud neznalý životních hodnot, že vězni jsou málomluvní mučedníci s čistým charakterem, provokatér je svině a bachař ještě větší. Nad těmito nejhrůzněji převyšuje brutální velitel věznice Koníček alias Grebeníček, skutečný sadistický bachař, na kterého si stále živě pamatují přeživší bývalí političtí vězni. Ti se také podíleli na natáčení, mezi nimi byl například devadesátiletý trenér Emila Zátopka Jan Haluza či Jan Janků, který v Uherském Hradišti přežil rok v cele smrti. Postavu Aloise Grebeníčka, který mučil své oběti elektrickým proudem, ztvárnil vynikající český herec Jan Přeučil, jehož otec byl odsouzen v procesu s Miladou Horákovou.

Sedmdesát minut nabídne divákovi víc než pohled na strašné týrání nevinných lidí. Je o zrání a poznání, o víře, o solidaritě, i o té současné malosti, omezenosti a nepochopení. Jako fantazijní thriller končí malou, leč dojemnou pointou, na kterou nelze hned tak zapomenout.

„Klíček" nabízí podle mne klíč. Klíč k porozumění a lepšímu uchopení dneška. Věřím, že kdyby více lidí zhlédlo podobné dílo, více umělců točilo filmy k zamyšlení a inspiraci spíš než čas a ducha zabíjející hlouposti, člověk by musel zákonitě přestat být lhostejný a nevědomý. A přitom by to šlo i zábavnou formou, jakou je návštěva kina. Když už to nejde, jak by mělo, prostřednictvím škol, tak by se mohla omladina dozvědět alespoň v romantickém přítmí filmového sálu třeba něco o hrdinství Jana Opletala, o zvonění klíčů svých rodičů a prarodičů, a o tom, jak neopakovat historické omyly a chyby.

Glosa Miloše Ondráška

LISTOPADOVÉ PŘEMÍTÁNÍ

O majestátu Pražského hradu, pokud mám na mysli historickou paměť, snad není zapotřebí debatovat. Nemohu zapomenout na dobu, kdy Hradčany zneuctili tam sídlící diktátoři, ať již za nacistické okupace anebo komunistického jha. Český národ obojí přijal. Vzpomeňme na Švejka – *raději budu pět minut zbabělej než celej život mrtvej*. Norové zabránili během nacistické okupace deportaci Židů do vyhlazovacích táborů, Češi takovou snahu neprojevili. Když prokurátor Urválek, který dlouho i po listopadu 1989 klidně užíval maximální důchod, poslal na smrt dr Horákovou, členové KSČ i jiní beze studu svým podpisem souhlasili s rozsudkem. Soudkyně v tomto procesu, která byla až nedávno odsouzena k šestiletému vězení, si stěžuje, že se jí tam nedostává příslušné lékařské péče. Starala se o toto, když zdiskreditovaná socialistická justice posílala bez důvodu na nucenou práci desetitisíce politických vězňů? Nebo si vzpomeňme na signatáře Anticharty. 17. listopadu 1989 tito lidé zvonili na klíče a dodneška kličkují. Ten den, o osm dnů mu předcházel pád Berlínské zdi, byl předělem československé společnosti, Václav Havel a disidenti z Charty 77 tehdy sehráli rozhodující úlohu. Mohli jsme po exilových desítiletích navštívit domov (doma jsme již v Austrálii). Nejsem asi sám, kdo se domnívá, že v dekádě do konce tisíciletí česká společnost a politický život měly vzestupnou tendenci (až na podle mne nešťastné odtržení Slováků), šlo o upevňování znovunabyté svobody a obnovení svobodného národohospodářského vývoje. Volný trh se stal otázkou dne. Došlo k demokratickým volbám. Vyvlastněné nemovitosti byly rehabilitovány až na kapitulu sv. Víta a většinu šlechtického majetku. Policejní stát se zhroutil. Mám obavu, že v následujících deseti letech ale došlo k sestupu. Nejen ve sféře tržní ekonomiky, ale i politiky a společenského života. O korupci a úplatkářství česká media referovala téměř denně. My, kteří žijeme mimo republiku, uvažujeme, jak funguje ústavnost českého státu. Slováci píší, že čeští politici jsou břídilové. Na australské televizi jsem viděl, jak levice v republice i jinde oslavuje šampaňským Obamovo nešťastné a potencionálně katastrofální odmítnutí vybudovat středoevropský pilíř protiraketové obrany. Jako náplast nabízí vyslání českého kosmonauta do vesmíru v roce 2015. V srdci Evropy nebude zapotřebí jediného ruského vojáka, odešli po listopadu 1989, a přece Rusové budou mít republiku v hrsti, je a bude závislá na jejich ropě a plynu. Účast na volbách by měla patřit

Velvyslanectví České republiky:
8 Culgoa Circuit, O'Malley, ACT 2606
Tel: 02 6290 1386, Fax: 02 6290 0006

k národním povinnostem, dnes Češi tvrdí, že „stejně všichni jsou stejní", myslí tím politiky ať již v republice nebo Evropské unii, případně „tihle budou ještě horší". Anebo „není koho volit". Jednou se jejich děti či vnuci budou ptát „proč jste s tím něco neudělali?" Stejná otázka jako v roce 1938, 1948 a 1968.

Život v Austrálii mi nabízí jiný pohled na Pražský hrad. Ať zůstane s posláním, ke kterému byl vybudován. Ať odtud již nikdy nevládne diktátor anebo hradní okna neslouží k exekucím. Zahraniční Češi stále vidí v královském, dnes prezidentském sídle symbol domácí státnosti, národní hrdosti a doufejme i spravedlnosti. To nespojuji s nostalgií po starých dobrých dobách, dnešní život má jiné barvy. Nezahrnuji do nich xenofobní nacionalismus, musím si vzpomenout na melbournského exulanta Hodače, proti kterému se Češi postavili i proto, že si říkal George a na Václavském náměstí svou zmanipulovanou zášť vyzpívali „nedej zahynout nám i budoucím". Když jsem toto viděl a slyšel v australské televizi, styděl jsem se do hloubi duše. Jak tito lidé protestovali, když zbolševizovaný český soud poslal na šibenici generála H. Piku nebo když příslušníci StB utloukli k smrti čihošťského kněze P. Toufala?

Národní život se globalizuje, je možné cestovat do všech světadílů, vyměňovat valuty, je možné studovat v mnoha zemích. Je to projev kultury svobody? Věřím, že ano. Když si ale někdo říká George po letech strávených v anglicky mluvících zemích, kde jméno Jiří je nevyslovitelné, národ povstane a stane se strážcem mateřštiny. Proč ale takovou národní identitu neprojevuje důsledně? Český jazyk zaznamenává v poslední době nemalou změnu a to podle mého názoru nikoliv k lepšímu. Řeč jako nositelka národního sebeuvědomění a sebeurčení podléhá zkorumpované deformaci. Když jsem před sedmdesáti lety viděl americký film Sněhurka a sedm trpaslíků, autoři českých podtitulků si dali práci a každému z těch sedmi dali české jméno a dnes mohu posoudit, vhodnější a vtipnější než v anglickém originále. V současnosti vidíme, jak přeochotně čeština podléhá vnějším vlivům a to ještě vstřícněji než se pavlačově germanizovala za Rakouska-Uherska či servilně rusifikovala za bolševické nadvlády. Stačí si vzít jedno číslo pražských novin a otřást se nad tím, co se páchá na naší mateřštině. Sokolové náruživě zpívávali *a čepelí v tu zrádnou hruď*. I studenti po 17. listopadu 1939, kdy nacisté uzavřeli všechny české vysoké školy. A tak také zpívali věrní vlastenci mající tehdy na mysli Mnichov a nacistickou porobu českého národa.

Dopadla bomba – říjnové volby byly odvolány a uvažuji, zda se český parlament místo do hradčanské Zlaté uličky nevydal na chaoticky klikatou cestu. Došlo k brutálnímu porušení politických dohod. *Chceš li mít opici, musíš mít banány, chceš li mít demokracii, musíš mít dobré chování.*

O vlastnostech a usilování lidí a směřování civilizace

Zamyšlení Milana Dubského

Dříve svět a lidské společnosti prožívaly také svá období rozvoje, ale i období krizí. Ale země, kontinenty, státy byly od sebe vzdálené. Nebyla rychlá komunikace a rychlé zpravodajství. A tak se lidé globálně neznepokojovali nad stavem světa. Dnes se o všem ví takřka v samém okamžiku děje. Tsunami v Indonésii, atentát Al-Kaidy v Bombaji, zemětřesení v Číně, pád vlády v ČR v době jejího předsednictví EU a další události, o nichž se svět dovídá pouze s několika minutovým zpožděním...

I obavy a naděje mají globální rozměr. Dnešní svět je menší právě o tu rychlou informovanost, globální sdílení událostí. A protože náš svět je jenom jeden, musí hledat cestu z neštěstí, antagonismů, válek, teroru, bídy, nenávisti a hladu společně. Vody bipolární již dávno odtekly a kdo to nezaznamenal nebo nepochopil je jeho škoda. Čas oponou trhnul a kdo chvíli stál, již stojí opodál, řekl moudrý básník. Přesto anebo právě proto dnes někteří čeští politici, novináři a publicisté začínají vidět na americkém prezidentovi Obamovi, že ustupuje Rusům, že ustupuje ze svých stanovisek a programů. Není tomu tak.

Obama a jeho odborní poradci pouze upřesnili a definovali pořadí závažných a naléhavých problémů, které je nutno řešit, nebezpečí, která musí být eliminována a umenšována a úkoly, které je zapotřebí dát na stůl vládám jednotlivých států i mezinárodnímu společenství. Světová populace, národy a státy nemohou dál sedět na megaskladech atomových, vodíkových, neutronových, bakteriologických a chemický pum. Nemohou zůstat v klidu při udržování a doplňování početných obřích skladů s válečnou výzbrojí pro války pozemní, námořní i ve vzduchu. Rozpočty všech států světa a jejich vlád obsahují všude velké, ne-li největší položky na armádu, výzbroj, vojenské výdaje při intervencích a vysílání vojáků do válečných konfliktů. Tudy, ale cesta nevede.

Nejen, že se nepodloženě, nezodpovědně a prospěchářsky zdroji dotyčných států i celé planety Země plýtvá, ale vystavuje ji to nebezpečí zániku.

V jednom neočekávaném, ale možná připravovaném okamžiku dojde k zapálení roznětky, jež vyhodí nejen do povětří, ale do kosmického prostoru v naší sluneční soustavě, naši modrou planetu, na níž existuje život v podobě, jakou známe. Proto snahy pochopit rozhodnutí a úsilí amerického prezidenta o jaderné odzbrojení a některá pozitivní gesta dvojice Putina a Medvěděva, by měly sílit a být podporovány. Tyto dvě atomové velmoci nyní hlavně rozhodují a mají ruce na kormidle dějin archy dnešního světa. Ovšemže zde jsou i další velmocenské faktory jako Čína, Indie, Brazílie a další.

Vývoj světa a lidské společnosti půjde dál. Jako se ubíral vždycky při objektivní existenci hmoty v jejích proměnách od neživé k živým organismům až k člověku. Nikdy však nebyl stejný. Podobal se někdy jinému úseku dějin, ale to bylo jenom zdání. Ale to není podstatné. Důležitá je vždy daná přítomnost, jež vstupuje s programem do budoucnosti a stává se plynutím času minulostí, se vším co máme, co jsme prožili, co jsme vykonali a nevykonali, o co jsme usilovali a co se nám, lidem na této planetě Zemi nepovedlo. Úkoly a problémy, které stojí před lidskou společností jsou stále větší a těžší.

Je to nejen proto, že lidí neúměrně ke stejnému prostoru a velikosti světa přibývá, ale také proto, že se člověk a jeho globální mozek zmocňuje světa, tajemství života a poznává platnost zákonů přírody a kosmu. To je pozitivní.
Ale vlastnosti člověka nejsou jen dobré. Člověk je také sobecký, bezcitný, zištný, zrádný, mstivý, netolerantní. Mezi dobrými a špatnými vlastnostmi lidí, různých společností, národů, států, mocí a velmocí je nutno udržovat a udržet nejen rovnováhu, nýbrž usilovat o dominanci těch lepších a pozitivních vlastností a hodnot. O to jde, půjde a mělo by vždy jít.

Albert Einstein řekl v lednu 1947 pozoruhodnou větu:– „Nevím, jakými zbraněmi se bude bojovat ve 3. světové válce. Ale ve 4. světové válce se bude válčit klacky a kameny."

Článek byl otištěn ve spolupráci s internetovými stránkami www.czechfolks.com/plus/
Originální ilustrace pro Czechfolks.com © František FrK Kratochvíl

Pan Julius Muller (Toledot/Centrum pro rodopisná studia v Praze) by se rád spojil s krajankou Annou Rosenbaumovou ve věci jejího studia migrace československých židů do Austrálie. Pokud máte na paní Rosenbaumovou spojení, kontaktujte prosím redakci Čechoaustralana.

Jak jsem vstoupil v roce 1990 do Evropy

Frank Nykl

V polovině roku 1990 se otevřely hranice a tak jsem dostal nápad, podívat se tam, kam jsem celý život nesměl. Za kopečky. Sehnal jsem si pas, oblékl si čistou zelenou košili s domovenkou, připíchl si šerifskou hvězdu, na opasek si připnul velký nůž, vzal si bundu a stetson a vydal se vlakem k hraniční čáře do Aše. Od nás z Chodova to není vlakem daleko, ale přesto to byl příliš vzdálený svět. Ten mundúr jsem si vzal proto, abych se odlišil od ostatních mastňáků, kteří tam do Němec šli za nákupem zlevněného zboží a taky proto, že pro mne znamenal to, za co jsem celý život bojoval – svobodu.
Protože se zajímám i o historii útěků přes dráty, tak jsem si před lety přečetl knížku od J. Křivana „Zastavte Expres 63" o „vlaku svobody". Knížka byla vydána v r. 1969 a byla poplatná době, ve které vyšla. Na její pravdivost se nedalo spoléhat a stejně byla zajímavá. O co tehdy šlo?
Dne 11. září 1951 přes obávanou železnou oponu projel (devadesátikilometrovou rychlostí) do tehdejšího západního Německa osobní vlak se 111ti pasažéry. Západní tisk tento rychlík, který se z Chebu do Aše změnil na osobní vlak se třemi vagóny a na jehož únosu se podílela i řada železničářů v čele s výpravčím Konvalinkou a strojvedoucím Truxou, překřtili na Vlak svobody. Vlak přerazil velkou silou dřevěnou závoru a souprava projela okolo nádraží v Aši směrem do bavorského Selbu. Zastavila se až půl kilometru v americkém pásmu. Ze 106 cestujících se jich 34 rozhodlo zůstat. Okamžitě se jim dostalo pomoci od americké a německé charitativní organizace. Několik mladých mužů z rychlíku, který místo do Aše dojel do Selbu, šlo po čase do Francouzské cizinecké legie a pak bojovali ve Vietnamu! Jeden z nich se mnou dokonce seděl v r. 1962 v lágru v Sýrovicích.
Ti co se vrátili, byli žáci gymnázia v Chebu a pacienti z Františkových Lázní. Ihned po návratu byli vyslýcháni a už na nich ulpěl prach něčeho podezřelého. Mnoho z nich pak mělo potíže jak ve škole, tak v zaměstnání. Prostě jim nikdo nevěřil, že uvedli pravdivé důvody pro svůj návrat a už měli na celý život škraloup. Kolik se jich později tlouklo do hlavy, proč tam také nezůstali, se už dnes neví.
Tak jsem se vydal po jejich stopách, ale pěšky. Vystoupil jsem z ponurého špinavého nádražíčka v Aši, překročil koleje a dal se asfaltkou

z kopečka směrem k dnes už neexistující hraniční čáře.
Za sebou jsem nechal polorozpadlé a špinavé ploty s neposekanou trávou, zničené fasády rozbitých domů a vzadu i nějaký oprýskaný komín pocákaný blátem, s ošuntělým nápisem „Se Sovětským Svazem na věčné časy“. Prostě reálný socialismus v troskách. Cesta se rozšířila a já měl před sebou na pravé straně dvě buňky s nápisem Celní správa a v okénku usměvavého celníka. Podal jsem mu pas, zeptal se mě na cíl mé cesty (jako markami oplývající zákazník Super obchodu jsem nevypadal) a tak jsem mu řekl, že jsem tramp a na tuhle příležitost podívat se do Evropy jsem čekal 40 let. Měl pochopení a já dobrou náladu. Pár kroků za jeho stanovištěm byla na zemi namalovaná bílá čára a celník se vyklonil, aby mi pokynul rukou, že tohle je hranice a já ji mám překročit. Přistoupil jsem k ní, levou nohou ji překročil a pak pravou. Stál jsem za hranicemi a tak jsem se nadechl svobodného vzduchu. O kus dál mi nějací turisté zatleskali a já tam chvilku stál. Asi jsem vypadal jako kašpar, ale já to vše silně prožíval. Vydal jsem se do kroku, nikde žádní pohraničníci se psy a samopaly, žádné ostnaté dráty, jenom bylo slyšet, jak mé kanady zvoní německou asfaltkou.
Pojednou se z obou stran začaly objevovat zahrady s krásnými domky a za nimi zelené louky. Zahrady byly plné květin, hlavně růží s ovocnými stromky. Byl jsem jako u vytržení a když jsem staršímu člověku ve dveřích řekl „Grűs Gott“, ten se usmál a odpověděl mi stejnými slovy. Byl jsem prostě v jiném světě. Pak jsem vešel do městečka jménem Selb a už z dálky jsem viděl krásný kostelík a malé náměstí, obklopené obchody a lavičkami. Všude dokola plné výlohy atraktivního zboží, které u nás nikdo ani neviděl. Na některých zasklených dveřích visely cedulky s nápisem – „Zde mluvíme Česky“ a někde tam byly také české cedulky: “Děkujeme vám Češi, že zde nekradete!“ Neměl jsem na to, abych si něco mohl koupit, jen jsem měl u sebe necelých 10 marek, které mi rozměnil jeden kamarád. A vlastně jsem ani po tom netoužil, nakupovat, chtěl jsem jen vidět to, co mi bylo tolik let utajováno. Čistý a spokojený život mezi dobrými lidmi a v dobrém prostředí. Nakonec jsem si dal u jednoho kiosku kávu (na tu jsem ještě měl, stála 1 marku 50 pf) a vydal se pomalu zpátky. Sotva jsem vyšel z náměstí, ihned se u mne zastavilo se skřípěním policejní auto, z něho vyskákali chlapíci v maskáčích a mířili na mě svými zbraněmi. Křičeli „Terorist, Terorist“ a já musel zvednout ruce.
Po prohlídce mé US torny a cestovního pasu jsem mohl dát ruce dolů a lámanou němčinou jsem jim vysvětloval, že jsem turista – divoký skaut a jsem tu jen za poznáním. Nakonec mě pustili, potřásli mi rukou a já se vydal na cestu zpátky. Pomalu jsem se vracel stejnou cestou a bylo mi docela líto, že musím opustit tenhle svět, ke kterému se snad časem přidáme, ale jak znám lidi kolem sebe, ještě dlouho to potrvá, než dosáhneme této úrovně života. Ani to možná nechápeme, ale komunistické okovy zloby, nenávisti a závisti nás budou tížit ještě řadu let a ti, co přijdou po nás, budou mít co dělat, aby do tohoto marasmu znovu nezapadli.
Tak jsem se poprvé a jako nemajetný důchodce asi naposled, dostal za hranice, tam, kde je tráva zelenější a obloha modřejší. Do Západní Evropy.

Quo usque tandem...?

Luděk Ťopka

„Tak nám, Fero, ty posranci zase hodili lano. Teďkom už se nemusíme klepat před poldama strachy. Vo živobití máme nafurt postaráno, jen se holt musíme se starou střídat. Jednou za šest neděl pudu do sámošky já a podruhý vona, no a mezitím tam pošlem haranti, co jim eště neni patnáct. Jenom toho nesmí bejt za víc než pět litrů, ale to je fajn ne? A taky se vrátěj z krimu pidlovokej Lojza a Pepka-Placatice, páč vono to prej platí i zpátky. A ani nemusej do žádný Kanady, tady to teď bude porád lepčí. Hned skočím pro pár flašek a voslavíme to!“
„Co to kecáš? Kde si vzal takovou krávovinu?“
„Žádná krávovina, vole, sou toho plný noviny!“
„A vod kdy ty umíš číst, srágoro?“
„Neumim, ale čet nám to vodpoledne pingl „U vystřelenýho voka“ z Blesku.
„Z Blesku, jo? Tak to bude sichr na beton!“

Tenhle fiktivní rozhovor jste dnes nemuseli slyšet zrovna na Žižkově, ale kdekoliv v tom našem zlodějském ráji, protože to je opravdu „na beton“. Ti naši filantropové ze Sněmovní uličky totiž právě znovu přispěli ke zvýšení úrovně naší galérky a rozvoji kriminálního turismu. Prosadili změnu v trestním zákoníku, takže od prvního dne příštího roku už nebude krádež v hodnotě do pěti tisíc korun zlým činem, leč toliko přestupkem.
Prý se tak nestalo jen s ohledem na hladové ubožáky, kteří pro mizernou koženkovou bundu, pár lahvinek koňaku, nebo z auťáku bohatce čórnuté rádio, museli úpět ve vězení. Tento geniální skutek přinese rovněž uvolnění přeplněných nápravných zařízení a zvýšení pohodlí jejich chovanců. Nelze pominout ani jeho ekonomický efekt, neboť méně vězňů, méně nákladů na jejich stravování, otop, ošacení, kulturu, sportovní vyžití atd.
Ale vážně - není to poprvé, a dovolíme-li to, nebude to ani naposledy, kdy parlament zplodí takové „krávoviny“, a naopak dál bude odmítat požadavky na zpřísnění právních a trestních postihů kriminálních živlů, zejména pak recidivistů. Prý to není nutné, naše zákony jsou dostatečné, jen je třeba jich řádně využívat, ba naopak, někde je třeba je i poněkud změkčit z hlediska jejich úměrnosti k posuzovanému činu.
Tuhle tklivou píseň slyšíme již léta, ale jsme to bohužel právě my, ten neustále citovaný lid, jenž na tuhle filozofii doplácí. Naopak podvodníci, zloději, lupiči, násilníci a vrazi z toho takřka beztrestně těží, nemajíce strach z postihu, který zpravidla nepřijde, a když, tak znamená jen

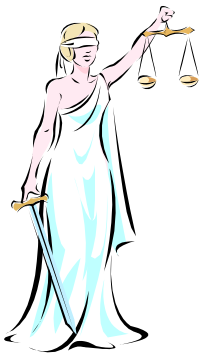

víceméně příjemný kratší či delší odpočinek mezi kamarády a v laskavé péči těch zaopatřovacích ústavů. Rozsudky jsou mnohdy směšné a někdy i trestuhodné. Je-li patnáctiletý trest za úkladnou vraždu považován za výjimečný, pak by zákonodárce i soudce za něj měli pykat a takový trestní řád by měl skončit ve stoce.
Kde jsou doby starého dobrého Rakouska a naší první republiky, kdy zloděj a lupič byl odsouzen rychle a dostal zasloužený, činu odpovídající počet let, a vrah provaz, výjimečně doživotí. Vězení má být pro delikventa trestem a tomu má odpovídat i jeho stravování. Žádné vitamíny, drahé ovoce a mlsky, luxus, který si nemůže dovolit ani leckterá rodina s dětmi, o důchodcích ani nemluvě! Televize jen za odměnu, žádné posilovny ani volný pohyb mezi celami, ale práce. Že pro ně žádná není? Tak je třeba ji vymyslet, poučit se třeba v USA nebo v Rusku. A hned by se tam lumpům nechtělo, a státu by se ušetřily milióny z našich daní a nám, obětem lumpů všeho druhu, škody, bolest a slzy.
Za tahle slova mne bezpochyby odsoudí filozofové, lidumilové, potrefení zákonodárci, právníci, soudci a kněží všech křesťanských církví. Na to mají samozřejmě právo, ale pak by neměli své výtky adresovat jenom mně, ale i těm, kteří na tu zprávu přesně stejně reagovali na internetu.
Proto se za ně i za sebe ptám: *„Jak dlouho ještě budete zneužívat, páni poslanci, naši trpělivost!?“*

Diamond Plating Co. Pty. Ltd.

Manufacturers of Precision Industrial Diamond Tools.

14 SHEARSON CRESCENT
MENTONE VIC 3194
PHONE: 9584 5566
FAX: 9583 9339

ODTUD A ODJINUD

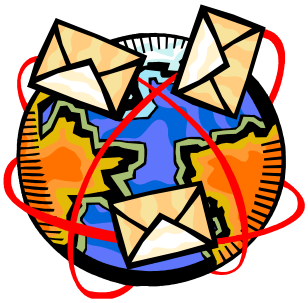

♠ „Zrádná emigrace ve službách západních imperialistů“, - Rudé Právo do nekonečna opakovalo. Stanislav Bouček a Tomáš Grulich připravili nyní vydanou publikaci *Domácí postoje k zahraničním Čechům v novodobých dějinách.* Pohříchu autoři jsou velmi stydliví k období od listopadu 1989 do dneška. S chutí se věnují postojům domova ke krajanům, kteří žili mimo Čechy a Moravu do roku 1918 a potom do roku 1948 a nakonec do roku 1989. Popis poměru domova k nám, kteří jsme se po exilových letech do republiky natrvalo nevrátili, je zřejmě choulostivější. Je diplomatičtější se tomuto tématu raději vyhnout? I po dvaceti letech? Publikace pak úplně ignoruje ty, kteří se vydali do světa po roce 1990. V souvislosti s politickou emigrací zřejmě náhodou připravil brněnský autor Jiří Kratochvíl divadelní hru *Černá skříňka,* připomínala by antickou tragedii, kdyby se netýkala návratu posrpnového exulanta do vlasti. Není vítán, hlásí se o restituci, je zavražděn. Je cesta zpět možná?
♠ Velké Meziříčí připomnělo stoleté výročí pětidenních císařských manévrů v roce 1909, kterých se zúčastnilo 60 tisíc vojáků za přítomnosti císaře Františka Josefa I., následníka trůnu Ferdinanda d´Este a německého císaře Viléma II. Armáda se tehdy pohybovala mezi Křižanovem, Velkou Bíteší, Náměští nad Oslavou, Měřínem a Třebíčí.
♠ U Canberry proběhlo mistrovství světa v terénní jízdě na horských kolech. Vyhrál Švýcar N. Schurter. Jaroslav Kulhavý vybojoval deváté místo, před rokem byl ve Švýcarsku jedenáctý. Závod žen vyhrála Ruska I. Kalentěvová, Pavla Havlíková obsadila 33. místo. V rakouském Rettenbachu se Jan Němec a Zuzana Gardavská stali mistři světa v travním lyžování. Ve Španělsku se hlídka českých kajakářů stala mistrem světa.
♠ Do Evropy přišli tzv. moderní lidé z Afriky před 45 tisíci lety. Za dalších 20 tisíc let ji museli opustit, nastala doba ledová. Za stejné období se oteplilo, lidé se vrátili a živili se sbíráním ovoce, kořínky, ořechy a lovem zvěře. Pomocí DNA se nyní zjišťuje, že z těchto sběračů a lovců se zemědělci nevyvinuli. Obdělávání půdy a chov dobytka se prosadil na Blízkém Východě před 11 tisíci lety, ve střední Evropě před sedmi a půl tisíci. Odkud tito lidé zabývající se zemědělstvím přišli do střední Evropy dosud není jasné.

Generální konzulát České republiky,
169 Military Road, Dover Heights, NSW 2030
Tel: 02 95810111, Fax: 02 9371 9635

♠ Z Prahy vyjel na čtyřdenní cestu do Londýna vlak připomínající ten, který před 15. březnem 1939 odvezl 662 židovských dětí a zachránil je před plynovými komorami. Akci zorganizoval dnes stoletý ještě žijící Sir Winton, který pamětní vlak, ve kterém cestovalo několik jeho "dětí", uvítal na londýnském nádraží. Výpravě s více než dvěma sty dětí, která měla Prahu opustit 16. března 1939, byl již odjezd zabráněn, až na dvě všechny skončily v plynových komorách.

♠ V anketě ABC FM "100 symfonií všech dob" se umístila Dvořákova e moll Z Nového světa na prvním místě před Beethovenovou Devátou a Pastorální. V pořadu této stanice o Antonínu Dvořákovi přední australský dirigent prohlásil, že čeština je „traffic jam of consonants" („dopravní zácpa souhlásek") a nebyl si vědom toho, že Československo již neexistuje. Mluvě o naší mateřštině, na českých internetových zprávách jsem včera narazil na skvosty jako "genderové změny" či "babyboom v Česku pominul" a při této zvůli nám domov vyčítá, že naše čeština zrezavěla.

♠ Slovensko a Maďarsko jsou nyní na ostří nože, důvodem je sporný slovenský jazykový zákon. Maďaři hodili na slovenské velvyslanectví v Budapešti zápalnou lahev a pokusili se vytlačit jedoucí auto slovenského diplomata ze silnice. Slováci zase nepustili maďarského prezidenta do Slovenské republiky, byl označen jako "persona non grata". To všechno ale nevadí, aby se neuvažovalo, aby Česká republika, Slovensko a Maďarsko, členové Visegradské čtyřky, neměli z ekonomických důvodů společné zastupitelské úřady.

♠ Ševčíkův a Kociánův žák Jan Šedivka, OAM, Dr.Hon.C. University of Tasmania, čestný občan města Slaný, od roku 1937 studoval ve Francii, po válce emigroval do Austrálie. Nejprve působil v Brisbane a od roku 1966 v Hobartu, kde učil na konzervatoři a vychoval řadu vynikajících houslistů. Nedávno zemřel, bylo mu jednadevadesát roků.

♠ V České republice legálně přebývá 430 tisíc cizinců, nejvíce je jich z Ukrajiny, následuje Slovensko a Vietnam. Z počtu všech studentů na českých vysokých školách je 8,4% z ciziny, 20 tisíc ze Slovenska. V roce 2008 bylo na české úřady podáno 650.000 žádostí o vstupní víza, vedli Rusové. Celkem se v minulém roce usadilo v republice 46 tisíc lidí, denní přírůstek 120 osob.

♠ Američtí krajané požádali v USA žijícího sochaře Albína Poláška o vytvoření sochy W. Wilsona, amerického prezidenta v letech 1913-1921. Zaplatili i její přepravu a socha byla umístěna v Praze před Wilsonovým, dnes Hlavním nádražím. Němci ji v roce 1941 zničili. S pomocí American Friends of Czech Republic byla vypsána soutěž o novou sochu W. Wilsona, vyhrál ji sochař M. Blažek, který požádal neúspěšného soutěžícího sochaře O. Hejtmánka o zapůjčení odlitku Wilsonovy busty, ten ji neposkytl, údajně ji daroval hlavnímu městu Praze. Když se v sadech před nádražím rozhodovalo o výšce podstavce pro novou sochu, došlo k pěstnímu konfliktu, Blažek Hejtmánka knokautoval a navíc o něho rozbil svůj fotoaparát.

♠ *Praha je krásná* se zpívalo, v Americe vydávaný týdeník TIME s tím souhlasí, v rubrice Global Adviser uveřejnil tři stránky na fotografie bohaté rady pro turisty cestující do Prahy. Jmenuje deset míst, která by se měla v Praze navštívit – od Karlova mostu, Hradčan a Petřína po hotel v bývalém augustiniánském klášteře a restaurace, chválí pražskou veřejnou dopravu a návštěvníky také posílá do Kutné Hory. Velká melbournská cestovní kancelář rozesílá nabídku letenek do celého světa, na titulní straně je na křídovém papíře 21x10 cm velká panoramatická fotografie večerní Prahy. Studená sprcha ale přišla z londýnských novin THE TIMES, uveřejnily přehled pěti "nejšpinavějších a nejmizernějších míst v Evropě s varováním pozor na kapsáře a noční kluby". Je mezi nimi bohužel i Václavské náměstí. Noviny píší, že v roce 2005 zveřejnil pražský primátor plány renovovat Václavské náměstí, které se stalo podle těchto novin oblíbeným nočním doupětem prostitutek a individuí nabízejících drogy. Dodávají ale, že situace na Václavském náměstí se přece jen o něco zlepšuje, ubylo stánků s klobáskami a naopak přibyly policejní kontroly a když se turisté podívají vzhůru, čeká je "krásný pohled na úžasnou architekturu". Snad ještě patří do tohoto odstavce zpráva, že v Praze před Sněmovnou ve dnech volebního fiaska nabízeli aktivisté z Věcí veřejných ruličky toaletního papíru s nápisem "Ústava České republiky", šlo o upozornění politikům, že se k ústavě chovají jako k toaletnímu papíru. Změna zbankrotovaného volebního systému se zdá být nevyhnutelná, tak jako možnost volit pomocí internetu.

EXCLUSIVE Bohemia
HAND MADE CRYSTAL

Český ručně broušený olovnatý křišťál

dekory lehké - jednodušší, i bohaté; klasické a moderní - dle představ a přání našich zákazníků

www.bohemia-exclusive.cz

V katalogu naleznete rozsáhlý sortiment tvarů a velikostí. Nechte se inspirovat výběrem z více než 300 možností. Každý výrobek je originálem.
Objednávky přijímáme faxem nebo e-mailem.
Rádi vás také přivítáme v naší nové dílně na Vysočině na adrese Chlum 173, 582 35 Lučice.

Tel.: +420 569 489 512, Fax: +420 569 432 385,
Mobil: +420 602 192 784
E-mail: info@bohemia-exclusive.cz

♠ Český tisk převzal zprávu australského deníku Courier Mail a informuje čtenáře, že v Queenslandu lékaři včetně chirurgů únavou a přetížením usínají i při operacích. Požádali příslušné ministerstvo o úpravu pracovní doby ve státních nemocnicích a bylo jim údajně úředně sděleno, že 400mg kofeinu, tedy 5-6 šálků kávy, zažene únavu a ospalost. Po roce 1968 působilo na velmi odlehlých místech ostrova Papua Nová Guinea několik českých lékařů. Nyní v nemocnici v obci Tara ošetřuje a operuje více než 30 pacientů denně dr Filip Krygel z české skupiny Medecins Sans Frontieres. Před tím pracoval v konfliktním a život ohrožujícím terénu údolí Swat v Pakistánu.

♠ Dalajláma řekl Havlovi, aby se šetřil, že ho potřebuje jak Tibet, tak svět. Vůdkyně odbojných Ujgurů Rebija Kadirová, která byla nedávno v Austrálii, přijela do České republiky. Čínští diplomaté zuří.

♠ Letošní soutěže Světové poštovní unie o nejlepší dopis se zúčastnilo milion dětí ze šedesáti zemí. Zvítězila čtrnáctiletá Dominika Koflerová z Frýdku-Místku. Odborářské téma soutěže bylo: napiš někomu dopis a vysvětli, jak mohou dobré pracovní podmínky vést k lepšímu životu.

♠ Nedávno vyšla publikace Jaroslava Vaculíka *České menšiny v Evropě a ve světě,* věnuje se emigraci od 16. do 20. století a přináší adresář 48 českých pospolitostí na všech světadílech. Začátkem září proběhlo v Praze mezinárodní symposium o čsl. demokratickém exilu. Při této příležitosti došlo ke křtu sedmisetstránkové publikace Milady Polišenské *Zapomenutý "nepřítel" Josef Josten.* Vzpomínám si, jak jsem v redakci Hlasu domova čítával velmi zajímavé Jostenovy antikomunistické oběžníky. Nepřítel lidu Josten byl trnem v oku pražského samoděržaví, ve sklepě čsl. londýnského velvyslanectví byla nachystaná rakev, ve které měl být Josten dopraven do ČSSR, ať živý nebo mrtvý. Takovými věcmi se zabývala socialistická diplomacie.

IP

Seminář „Krajané a Česká republika"

Ze zprávy **Tomáše Grulicha**, místopředsedy Stálé komise Senátu pro krajany žijící v zahraničí a **Bronislavy Hegrové**, tajemnice Stálé komise Senátu pro krajany žijící v zahraničí

Stálá komise Senátu pro krajany žijící v zahraničí uspořádala 16. září 2009 v Senátu seminář o vztahu českého státu k zahraničním Čechům. Semináře se zúčastnilo 80 posluchačů z různých zemí světa, např. z Rumunska, Srbska, Chorvatska, Slovenska, SRN, Švýcarska, Francie, Itálie, Ukrajiny, Rakouska, Švédska, Kolumbie, Kanady, USA, Sýrie, Súdánu a z České republiky.

V úvodu semináře promluvili předseda Senátu Přemysl Sobotka, předseda komise Marcel Chládek a místopředseda Senátu Petr Pithart. Ten připomněl, že senátní krajanská komise byla jednou z prvních, kterou v horní komoře jako tehdejší předseda po vzniku Senátu v roce 1996 inicioval. Připomněl také, že trvalo celý rok, nežli se všichni shodli na jejím názvu. I na tom ukázal, jak je komplikovaná problematika exilu, emigrace a krajanství. Současně také představil novou odbornou publikaci nazvanou „Domácí postoje k zahraničním Čechům v novodobých dějinách 1918 – 2008", která analyzuje vztah českého státu i veřejnosti k zahraničním Čechům od vzniku samostatného Československa. Autory knihy jsou senátor a zároveň místopředseda krajanské komise Tomáš Grulich a etnolog Stanislav Brouček. Knihu pokřtil předseda Senátu Přemysl Sobotka.

Pracovní část semináře zahájil zmocněnec pro krajanské záležitosti ministerstva zahraničních věcí Vladimír Eisenbruk, který informoval o pomoci krajanům ze strany ministerstva zahraničních věcí. Finančně se jedná o cca 50 milionů korun ročně /od roku 2006/, které slouží pro pořádání krajanských kulturních a společenských akcí, vydávání periodik, na opravy krajanských domů, besed, škol a kostelů v zahraničí. V roce 2008 ministerstvo finančně podpořilo 163 krajanských spolků. V rámci

Jedinečná příležitost navštívit
JIŽNÍ AMERIKU
- pohodlně a bezpečně!

Organizovaný zájezd na 27 dní – all inclusive
Březen/Září 2010

Jetset

Volejte ***Evu Jančík***

488 Centre Road, Bentleigh 3204
Tel: 03 9563 9122, Mob: 0413 499 321
Email: eva@bentleigh.net

LETENKY A ZÁJEZDY DO CELÉHO SVĚTA
SPECIALS DO PRAHY A VÍDNĚ

„ŠPIČKOVÝ PŘÍSTROJ
PRO VŠECHNY,
KTEŘÍ O SEBE PEČUJÍ..."

Navštivte:-
www.zappertech.net

Volejte:- +613 9720 0535
+61434079373

Muzeum českého a slovenského exilu 20.stol., Štefánikova 22
Brno 602 00, Email: muzeumexil@muzeumexil.cz

spolupráce s ministerstvem školství jsou vysíláni učitelé českého jazyka do zahraničí a je pořádán měsíční kurz českého jazyka pro krajany žijící v zahraničí v Dobrušce i kurzy metodiky výuky češtiny pro učitele.

Jiří Beneš z Filozofického ústavu Akademie věd shrnul ve svém příspěvku historii vztahu českého státu ke krajanům, připomněl úlohu Československého ústavu zahraničního a upozornil na současné aktivity Akademie věd, která zahraničním vědeckým pracovníkům nabízí Fellowship J.E.Purkyně. Toto stipendium by mohli využít i mladí zahraniční vědci českého původu.

Místopředseda komise Tomáš Grulich porovnal postoje jednotlivých evropských států ke svým menšinám a krajanům. Na příkladu Portugalska a Polska ukázal, jakou podporu mají krajanské komunity ze strany těchto států. Etnolog Stanislav Brouček uzavřel první blok přednášek zamyšlením, jak se formují nové krajanské diaspory v současné globalizované společnosti a jaké jsou potřeby do budoucnosti.

Ve druhé části semináře shrnul ředitel Etnologického ústavu AV ČR Zdeněk Uherek historii etnologického výzkumu krajanských komunit od počátku formování tohoto oboru v 19. století. Zmínil řadu publikací, ve kterých je tento výzkum zachycen, zejména ediční řadu „Češi v cizině“.

Jiří Křesťan z Národního archivu v Praze popsal, jaké archiválie zahraničních Čechů se podařilo Národnímu archivu získat a zpracovat po r. 1989. Apeloval na účastníky semináře, aby zabránili ničení archivů krajanských spolků i jednotlivých osobností tak, aby dokumenty neskončily ve sběrných surovinách. Petr Kotyk z Památníku národního písemnictví referoval o literárních archivech exilových spisovatelů, které se daří schraňovat v PNP.

Ředitel Radia Praha Miroslav Krupička uvedl média, která se věnují krajanské problematice, zmínil také hlavní krajanské rozhlasové a televizní stanice, zpravodaje a periodika. Lucie Slavíková-Boucher z Paříže seznámila přítomné s projektem České školy bez hranic, který se věnuje výuce českého jazyka, historických a zeměpisných reálií České republiky pro děti od 18ti měsíců do 12ti let. V současné době je tento projekt realizován v Paříži, Londýně, Berlíně, Sydney, Curychu a připojuje se Mnichov, Brusel a Drážďany. Následně v diskusi vystoupili krajané z různých zemí, z krajanských spolků a organizací.

Na závěr semináře navrhl místopředseda komise senátor Tomáš Grulich, aby výstupem semináře byl podnět zákonodárcům i exekutivě, jak dále řešit vztah České republiky a českých minorit v zahraničí. Zda zachovat stávající stav či iniciovat vznik nového úřadu, nejspíš zmocněnce pro krajany při Úřadu vlády ČR, který by se problematice krajanů mohl věnovat na centrální úrovni. Byla zřízena pracovní skupina, ve složení senátoři Tomáš Grulich, Jaromír Jermář, Jaromír Štětina, etnolog Stanislav Brouček a za krajany Oldřich Černý, která připraví podklady pro další jednání.

Ze semináře bude zpracován sborník obsahující nejen promluvy přednášejících, ale také bude zachycovat diskusi a shrne výsledky dotazníkové agendy.

Pradědeček na koloběžce napříč Austrálií

Pokračování z deníku Vlastíka Škvařila, upraveno pro Čechoaustralana

Tennant Creek má asi 3 000 obyvatel. Vznikl ve třicátých letech dvacátého století v období poslední australské zlaté horečky. Zavinil to nějaký Charlie Windley, zaměstnanec Overland Telegraph Line neboli Transkontinentální telegrafní linky, který v blízkých kopcích objevil zlato a tím dal podnět ke vzniku Tennant Creek. Na první pohled by si člověk myslel, že tu žijí jen domordci. Všechna stinná místa ve městě jsou jimi obsazena. Sedí tam jen tak a nedělají nic. Očekával jsem, že aspoň někteří budou pracovat v místních obchodech, benzínkách a jiných podnicích, ale nepodařilo se nám uvidět jediného při práci. Je to smutné, já to posuzuji podle sebe, že musím mít v životě nějaký cíl. Když dokončím jednu věc, už přemýšlím o něčem jiném, jinak bych se asi nudou zbláznil. Nevěřím tomu, že někdo může být šťastný celý den sedět a nic nedělat. To je přece musí ničit a vláda to podporuje tím, že jim dává peníze za nic. Potkali jsme dost aboridžinců, kterým se to také nelíbí a raději by viděli, aby se jejich lidi naučili starat se sami o sebe. My jsme to viděli loni v jedné osadě, kterou založili misionáři, lidé tam vypadali spokojení a měli co dělat. Není lehké to vyřešit a dnešní generace politiků má větší zájem o prázdná

checkusouttravel
Czech Republic Specialist

Specializujeme se na -

Letenky z Austrálie do Prahy/Vídně
Ubytování, Túry, Výlety,
Lázně, Atrakce, Transport v Praze a z Prahy/Vídně

Letenky z Evropy do Austrálie
Ubytování, Túry, Výlety,
Atrakce, Transport v Austrálii a Tichomoří

Cestovní pojištění
Super servis

Více informací -

www.checkusouttravel.com.au
(cestování z Austrálie)
www.checkusouttravel.cz
(cestování z ČR)

E-mail: info@checkusouttravel.com.au

Tel: 1300 794 543

gesta a hesla, aby to vypadalo, že něco dělají, ale skutek utek. Nemají žaludek na to udělat nepopulární a přísné kroky k řešení těchto problémů. Lidé o tom taky neradi mluví, aby je někdo neobvinil, že jsou rasisti. Žijeme v době, kdy se lidé nutí k tomu, aby byli „politically correct". Já jsem ale vždycky řekl, co jsem si myslel a na stará kolena už se nebudu měnit, ať si říká kdo chce, co chce...

Ráno jsme vyrazili brzy, začalo to s větrem v zádech a tak jsem za první hodinu ujel 14 kilometrů. To mně dodalo chuť, abych dojel až do Devil's Marbles vzdálených něco přes 100 kilometrů. Po hodině cesty se ale silnice otočila prudce doleva a vítr, který foukal od východu, místo aby byl mým kamarádem a pomocníkem, se proměnil v nepřítele. A tak to pokračovalo celý den. Silnice se pořád točila zleva doprava a tak jsem si chvilkami liboval a chvilkami prskal. Ale nevzdal jsem se úmyslu dojet až k Devil's Marbles a po více než 10ti hodinách jsme tam dorazili. Za celý den jsem neměl jediný moment, kdy to jelo samo, musel jsem se nepřetržitě odrážet celou cestu. Ale stálo to za to! Já nejsem básník, abych dokázal přesně popsat své dojmy z toho, když jsem uviděl ty Marbles („Ďáblovy kuličky na hraní"). Aboridžinci je nazývají „Karlu Karlu". Po stovkách kilometrů většinou roviny s malými stromky a keříky a samozřejmě se stavbami termitů, se najednou objeví obrovské balvany všech možných tvarů, perfektně balancované, i když by si jeden myslel, že se to musí každou minutu rozkutálet. Přírodě to trvalo 1 500 milónů let vytvořit něco tak úžasného. Myslím, že žádný architekt by nedokázal vytvořit takový skvost. Při západu slunce bylo všechno krásně červené, při východu zase jiné barvy. Člověk by tam vydržel několik dnů to všechno prolézt a obdivovat, ale my musíme pokračovat.
Zastavili jsme se ve Wycliffe. Okraje silnice až asi 50 metrů do buše jsou pokryty plechovkami od piva.
Ne jedna nebo dvě, jak člověk najde i jinde, ale aspoň deset na čtvereční metr. Okolní osady aboridžinců jsou většinou zóny, kam se nesmí s alkoholem, tak si jejich

obyvatelé nakoupí piva, sednou si u silnice a nepřestanou, dokud to všechno nevypijou. Prázdné plechovky tam samozřejmě zůstanou.
Aileron je hlavně známý obrovskou sochou domorodce nazvanou „Anmatjere Man", která je na kopci a je dobře vidět ze silnice. V noci je navíc osvětlena. Podle mého odhadu je vysoká dobře přes 10 metrů. A navíc, i když jsem o tom nenašel žádnou zmínku v brožurkách, je tady pod kopcem zrovna tak veliká socha domorodé ženy s dítětem. Možná ji postavili po tom, co byly brožurky už vytisklé. Je to velice úžasný pohled.
Karavan park je zase bezpečně oplocený, kolem je hodně domorodců z blízké osady, kteří jsou usazeni na zemi ve stínu stromů a zvednou se jenom, když si jdou koupit další dávku piva. Já je opravdu lituju. Do minulosti se vrátit nemohou, aby běhali po buši celý den a sháněli potravu, aby se uživili, ale do 21. století se ještě nedostali a v tom je právě ten problém, že pořád někdo oslavuje jejich starou kulturu z doby kamenné a snaží se je tam nějak udržet. Na to je obrovská organizace placená vládou a ti mají zájem si udržet svoje pohodlná místečka, která by neexistovala, kdyby se ti chudáci konečně kompletně zcivilizovali. Nejvíce je mi líto těch dětí, které vyrůstají v prostředí beznaděje a není dost politické odvahy a vůle je z toho dostat.

ČESKÉ FILMY, SERIÁLY, POHÁDKY, HUDEBNÍ POŘADY

$4/DVD

**Budete-li mít zájem,
velice ráda zašlu celý seznam.
Stačí jen zavolat na 83616903
a zanechat Vaše jméno a adresu.
Nebo můžete psát na filmyapohadky@seznam.cz**

ČESKÝ DIALOG
objednávejte na adrese strizovska@seznam.cz
v Austrálii k objednání také na adrese Jana Růžička
82 Cardwel Str., Arakoon, NSW 2431
e-mail: Ruzickajana@yahoo.com.au

KRAJANSKÁ ŠUMAVA VE VIKTORII SLAVILA NA SVATÉHO VÁCLAVA PADESÁT LET

Fotoreportáž Rona Kuglera

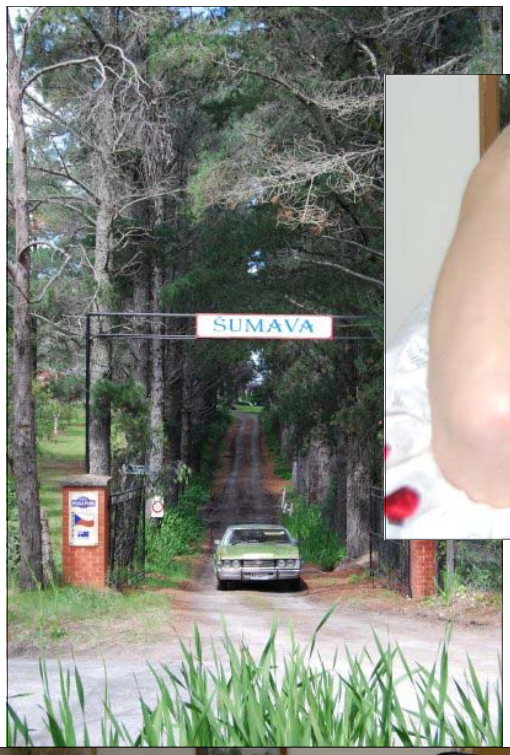

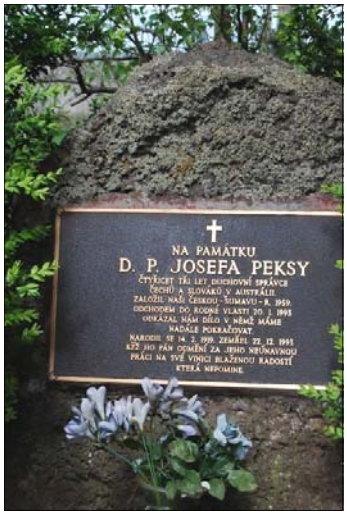

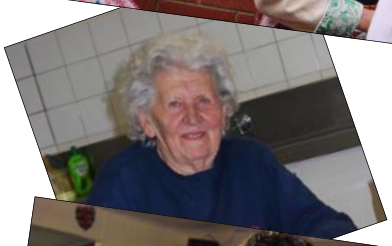

PADLÝM
ZA SAMOSTATNOST
A SVOBODU
NAŠI VLASTI
50 LET C.S.R.

ŽIVOT JE JEN NÁHODA

- jak čtenářům v této kapitole popíše
autor Ante Schott

Ačkoliv jsem si na vysvětlení toho záhadného a pro mne tak nepochopitelného desetiminutového pohovoru Jirky Pravdy s tím pohraničním státním orgánem musel víc než dva měsíce počkat, než mi to Jirka v Paříži vysvětlil, nebudu laskavým čtenářům jejich zdvořilou zvědavost prodlužovat a popíšu, jak si životní náhody objekty věru nevybírají. Paměť mi v mém věku chřadne i vadne, ale Pravdovo vylíčení těch málem osudných deseti minut je do mé paměti vtesáno doživotně. Je to tak bizarní příhoda, že by si ji těžko mohl někdo vymyslet. Sám Jiří Pravda, který po sedmi letech beznadějných pokusů vybudovat si v melbournské divadelní pustině hereckou kariéru, a kterou si nakonec přece jen vytvořil v Londýně, pohovor s orgánem znovu už popsat nemůže, zemřel před více než dvaceti lety. A jeho manželka, herečka a režisérka Hana Pravdová ho následovala ve svých jednadevadesáti letech před dvěma roky. Ale na chebskou záhadnou pasovou prohlídku ze srpna 1948 jsme si zavzpomínali s jejich jediným synem Alexandrem Pravdou během mé poslední návštěvy Londýna před patnácti lety.
Dnes už dvaašedesátiletý „Saša“ Pravda je přes třicet let profesorem na Oxfordské univerzitě. Během ministerského předsednictví Margaret Thatcher byl vybrán do členství jejích „think tanků“ jako odborník na mezinárodní právo týkající se Východní Evropy. Zlí jazykové prý se snažili připsat tu jeho mimořádnou kariéru v tak mladém věku zásluze jeho rozhodně neanglicky znějícího jména. Dodnes mluví česky beze stopy přízvuku.
Promiňte mi mé odskočení z Chebu do Oxfordu, ale teď už předávám slovo „Malťanovi“ Pravdovi:
„Když jsem tomu pasovému kontrolorovi podal svůj maltsko-britskej pas, on se na něj podíval a jásavě česky z něj vylítlo - Ježíšmarjá, můj první Malťan! A když přešlo to jeho počáteční české zajásání, oslovil mě přátelsky několika pro mne naprosto nesrozumitelnými slovy, potřásaje mou pravicí. Nerozuměl jsem sice ani popel, ale tón hlasu zněl spíš jako pár slov na uvítanou – ať už v jakékoliv řeči. Angličtina to určitě nebyla. Proboha, že by to byla maltština, napadlo mě. Mozek mi zabíral na plné obrátky. Vždyť po tom ježíšmarjá přece sám vyrazil – Můj první Malťan! Když po těch jeho zřejmě uvítacích, italsko-arabsky znějících slovech nastala k jeho očividnému zklamání několika vteřinová pauza, pud sebezáchovy vykřesal z mého mozku nápad sebezáchrany. Svou značně lámanou němčinou jsem mu omluvně sdělil, že ho k mé lítosti musím zklamat, ale že maltsky nemluvím, na Maltě jsem se sice narodil, ale brzy nato moje celá rodina přesídlila do Anglie a rodinnou řečí se stala angličtina. Vsadil jsem vše na jednu kartu a přiznám se, že jsem se skoro začal modlit, aby ten chebský pasový kontrolor, zřejmě lingvista, nepřešel z maltštiny na angličtinu. A jako ten pokladník u okénka „Cizí valuty“ v Národní bance před několika dny, i ten pasový policajt reagoval značně lámanou němčinou. V duchu jsem zajásal skoro jako on nahlas, když jsem mu podal ten „ne svůj“ pas. Nulová znalost angličtiny mi prošla, i když se to nestalo tak docela zázračně. Ve srovnání s němčinou, francouzštinou, ba i latinou, byla výuka angličtiny na školách naším předválečným školstvím naprosto ignorována. Můj výklad pohraničník zbaštil, i když na něm bylo vidět, že byl zklamán, že svou maltštinu – ať už byla jakákoliv – na mně nemohl vyzkoušet a ohromit mě. Ale zachoval své přátelské chování a po prolistování mého pasu, orazítkování datem přejezdu hranic a převzetí bumážky Národní banky si ke mně přisedl, aby mi tou svou chabou němčinou vysvětlil, jak se ke své maltštině dostal. Skoro deset minut jsem to z něho musel tahat, ale zrekapituluji to krátce. Před válkou byl četařem v Československé armádě, ale i po zřízení protektorátu nacisty zůstal v té funkci v Němci Háchově vládě povolené České brigádě. Po bleskové porážce Západní Evropy byla Němci zabrána i Malta, kterou generál Rommel přeměnil v ostrovní tábor pro anglické válečné zajatce během jeho počátečního úspěšného tažení proti armádě generála Montgomeryho v Severní Africe. V posledním roce války, kdy byla každým dnem očekávána invaze spojeneckých armád do Evropy, nacisté nutně potřebovali každého vojáka na Západní frontě a tak došlo ke kurióznímu řešení problému maltských zajateckých táborů. Protektorátní Háchova vláda dala kompromisní souhlas s tím, že roli hlídačů anglických zajatců na Maltě převezme část české protektorátní brigády. A tak se stalo, že naproti mně seděl bývalý četař, jenž v české vojenské uniformě nahradil na Maltě hlídače německého, kterého Hitler nutně potřeboval na Západní frontě. Na tu dobu prý vzpomíná rád, Malťané byli velmi přátelští a on se tam málem oženil. Po konci války se vrátil do ČSR a přestoupil z armády k policii. A patrně jeho skoro roční zkušenost v zahraničí ho v očích policie kvalifikovala na funkci pohraniční. Zatím na návštěvníka Sokolského sletu z Malty nenarazil a proto tak česky zajásal, když jsem mu podával britsko-maltský pas.“
- Takhle mi to přítel Pravda podal po dvou měsících nedočkavého čekání, když jsem se nakonec do té Paříže dostal i já. Díky podstatnému kontu ve švýcarské bance zřízenému prozíravým otcem Hany, si Pravdovi mohli dovolit nájem přepychového apartma ve středu Paříže a najmutí chůvy k jednoročnímu Sašenkovi, ale zatímco Hana nadšeně oprašovala svou studentskou franštinu, Jirka o zlepšení té své školní zřejmě neměl zájem. Po návratu od moře v Nice do pařížského bytu se Jirka pustil s plnou vervou

do angličtiny! Po těch jeho dvou málem katastrofách zaviněných neznalostí angličtiny, kdy málem skončil na Pankráci a ne na Champs Elysées, se rozhodl zdolat angličtinu co nejrychleji. Přes Haniny protesty v občasných debatách připustil, že pomalu přestává věřit v brzký pád komunistického režimu, v dohledný návrat domů a pokračování úspěšně načaté herecké kariéry.

„Jako profesionální herec vidím svou budoucnost jen na prknech divadla a když to nebude možné v mateřském jazyce, druhá jediná možná řeč je angličtina.“ To bylo krédo Pravdy.

A proto mne překvapilo, že po zjištění dlouhé čekací fronty na imigrační víza do USA a i Kanady, Pravdovi se po necelém roce ve Francii rozhodli emigrovat do anglicky mluvící Austrálie. Do Melbourne dorazili jako pasažéři první třídy v červnu 1949, po dvou týdnech v hotelu Australia koupili zařízený, tříložnicový přepychový dům v Elsternwicku a během následujících téměř sedmi let se pokoušeli ztéci melbournskou divadelní baštu. Od roku 1950, kdy do Melbourne dorazila i naše rodina, jsem byl blízkým i očitým svědkem jejich nákladných pokusů zdolat australský nezájem o divadlo až do dubna 1956, kdy to nakonec vzdali a s australským pasem odjeli – rovněž první třídou – bez problémů do Londýna. Tam se teprve splnil Pravdův sen o návratu „na prkna, která znamenají svět“. Zůstal jsem s nimi v úzkém spojení až do Jirkovy smrti a že by si to jejich třicetileté londýnské údobí zasluhovalo zvěčnění! Snad se k tomu někdy dostanu, dožiju-li se toho...

Že jsem si nemohl dovolit riskovat čekání na emigrační pas do Izraele slíbený do tří měsíců a rozhodl se předčasně uniknout ilegálně, to – i když jistě nechtěně – zavinila Hana zdánlivě nevinným pohledem z jejich pobytu u moře v Nice. Na pohledu byl záběr pobřežní uličky s nápisem „Rue (ulice) de la Pompe“. Jak mi později omluvně vysvětlila, Pompe bylo jméno zarytě komunistického režiséra Realistického divadla na Smíchově, kde oba hráli. Prostě prý nemohla odolat neposlat mu tu pohlednici do divadla s připsáním „Soudruhu Pompe, jsi tady tak slavnej, že po Tobě jmenujou ulice“. Nepodepsala se prý, ale její rozháraný rukopis byl asi chvalně známý. Co tím svým ‚vtípkem‘ způsobila, popíši v kapitole příští.

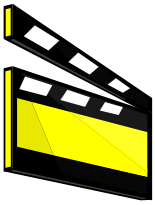

SERIÁLOVÁ MÁNIE – „KONEC VELKÝCH PRÁZDNIN“

Gabriela Pavésková

Opět zdravím ze seriálového podhoubí. Přestože se v posledních letech urodilo opravdu hojně výtečných i méně zdařilých seriálů, dám tento měsíc přednost o něco staršímu seriálu. Vznikl v roce 1996 a pojednává o lidech, kteří z nejrůznějších důvodů chtěli odejít do emigrace. Jenže, jak všichni víme, v roce 1983, kdy se příběh odehrává, byl takový čin klasifikován jako "nezákonné opuštění republiky".

Autoři seriálu přivádějí na scénu řadu postav, které si jako svůj cíl či přestupnou stanici zvolí Rakousko. - Rodinu bratislavského zubaře Černiaka, který tak svým rozhodnutím odejít z republiky ovlivňuje i život své téměř plnoleté dcery. Vojínu Vágnerovi byl osudný divoký sen, v němž pronásledoval jakéhosi muže chtějícího překročit státní hranici. Rodina herce Milana Čecha (Martin Dejdar a Vilma Cibulková) prožívá napínavé okamžiky, když i s malým synkem potají přechází hranice a zamíří do Jugoslávie. Z poznávacího zájezdu do Vídně uteče klavíristka Guttenbergová, která v ČSSR nesměla vystupovat kvůli Chartě '77. Bobina Havránková (Sabina Laurinová) učiní totéž dokonce za bílého dne, zatímco eskamotér Pepa Strniště zvolil způsob zcela bizarní. Ač každý charakterově naprosto rozdílní, pocházející z odlišného prostředí, jiného zaměstnání… všechny čeká to samé… čekání na azyl v uprchlickém táboře.

Věřím, že i přes pár naivních prvků, které sebou seriál obyčejně přináší, osloví „Konec velkých prázdnin“ nejen ty, kteří si podobnou cestou sami prošli, ale i ty, kteří se do Austrálie přestěhovali po Sametové revoluci. Zárukou kvality je spisovatel Pavel Kohout, který se podílel na scénáři. Sám si totiž něco podobného před mnoha lety prožil.

„Konec velkých prázdnin“ je o zklamání z toho, že vše je po útěku jinak, je o nalézání sama sebe, ale i o nových přátelství a láskách. Tento seriál ukazuje velkou životní zkoušku lidí, v nichž jeden obstojí a druhý se charakterově poníží. Sama za sebe vřele doporučuji!

Budete-li mít zájem zhlédnout „Konec velkých prázdnin“ ($18), pište na **filmyapohadky@seznam.cz** nebo nechte vzkaz na 03-83616903.

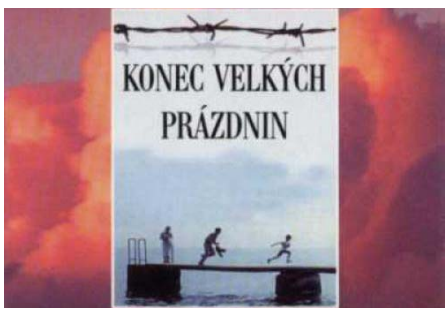

„Dějiny nejsou jen dějinami pokroku, velkých činů a velkých lidí, ale i lidské hlouposti.“
Josef Čapek

Deník Leošky Kutheilové

Václav Židek

Biograficky laděné vyprávění Blanky Kubešové si svou opravdovostí a humorem poměrně snadno získalo srdce čtenářů a to už v době předlistopadové totality. Už tehdy se práce ujalo nakladatelství Josefa Škvoreckého a po něm i RFE, vysílání rádia Svobodná Evropa, kde Deník s úspěchem načetla Jaroslava Tvrzníková. Posluchači doma tehdy tuto četbu na pokračování zařadili v anketě mezi deset nejposlouchanějších knížek roku. Poté následovalo vysílání v krajanském rozhlase v Sydney ve velmi milém podání Jany Reichové, která nese dlouholetou zásluhu o vysílání v české řeči a udržování národního a kulturního povědomí v Austrálii vůbec. Po Sametu se *Deník* v 92. roce objevil i v Čechách na dvou audiokazetách firmy AudioStory v podání Hany Maciuchové. Můžeme prostě říct, že měl na interprety až výjimečné štěstí! Hned potom vyšel znovu i knižně.

Vzhledem k tomu, že *Deník Leošky Kutheilové* vychází po letech znovu, nerad bych prozradil příliš. Snad jen to, že Leoška, hrdinka téměř biografického vyprávění, se statečně vyrovnává s následky své nemoci, s tím, jak se odlišuje od ostatních. Román v deníkové formě zachycuje neobyčejně citlivě život v období totality tak, jak se odrážel v dětské duši žákyně obecné školy, která se ještě nenaučila lhát. Autorka tu otvírá kapitolu zážitků generace poznávající svět a lidi kolem sebe zdeformované tlakem brutálního režimu. Byla to doba, kdy dětem hrozila ztráta orientace v prolhaném světě dospělých. Vyprávění je velice plastické, drobné příhody z domova a ze školy, rozšířené o odstup a nadhled uplynulých let, působí žertovně a naivně, jak jinak, vždyť jsou to zážitky desetileté školačky, podtext a atmosféra však už tak humorné nejsou a dostávají nový, často tragikomický nádech. Deník prostě dokáže vyloudit úsměv právě tak jako mráz po zádech.

Deník Leošky Kutheilové je nejen jednou z nejvydávanějších autorčiných prací, ale i námětem, který Blanka Kubešová zpracovala hned na několik různých způsobů. Proč tomu tak je, jsem se zeptal přímo a tady je odpověď:
„Mám pocit, že *Deník Leošky Kutheilové* má stále co říct, že má nadčasovou hodnotu. Proto jsem se rozhodla zpracovat ho nejen knižně, ale i jako četbu na pokračování a v neposledním i jako divadelní hru. Je to vlastně jednoduché. Jednou se probudíte s námětem za krkem. Je tady, máte ho v hrnku s čajem a v polévkovém talíři, plete se vám do hovoru s přáteli… Jste ve stavu vytržení, ten námět se prostě nedá pominout. Pak je to dobré.“

Co ale bylo takovým tím hlavním „spouštědlem“ k tomu, že jste práci napsala?
„K tomu mě přiměly autentické deníkové záznamy. Když jsem je poprvé dostala do ruky, oslnily mě svou pravdivostí, humorem i smutkem. Po jejich přečtení jsem pochopila, jaký dopad má život a doba na dětskou duši, jak ji spoluvytváří, zdokonaluje či naopak deformuje. Nad často úsměvnými výroky hlavní hrdinky si uvědomíme, že svět není v pořádku. Do rádoby uvolněné dětské atmosféry prosakuje napětí ze světa dospělých, doráží hesla a ulice a frázovitá výuka ve školách. Jestliže jedním z úkolů literatury je pravdivost, pak tohle splňuje právě Deník.“

Pro svou žádanost vychází *Deník Leošky Kutheilové* nyní znovu na dvou CD, a to opět v podání Hany Maciuchové, která do uměleckého projevu vložila veškerou přesvědčivost a nalezla dětský výraz všude tam, kde desetiletá Lea zůstává přes veškeré chápání nelidskosti kolem sebe dítětem. V jejím přednesu tato drobná próza neztratila humor, který je podstatným rysem celé práce.

Možná bych měl připomenout, že nikoli náhodou vychází *Deník* v době, kdy se mluví o zapomínání, o tom, že ztrácíme svou historii. Je určen především dospělým, ale mladí lidé v něm najdou vysvětlení událostí, které často znají jen z vyprávění. Pochopí hrozbu všudypřítomné tajné policie i absurdnost drátů a „železné opony“.

Rozhodně není samozřejmostí, když si k jedné práci najdou cestu všechny generace. Mám za to, že *Deníku Leošky Kutheilové* v podání Hany Maciuchové se to podařilo. Svou opravdovostí a humorem si získá srdce jak dospělého, tak i dětského čtenáře a stává se tak vhodným dárkem i pod stromeček.

Otištěno ve spolupráci s internetovými stránkami
www.czechfolks.com/plus/

Ivana Snaidr uvádí

„Rhythm, Romance and Fairytale“

nedělní odpoledne komorní hudby

Mendelssohn - Sonata in D major
Vivaldi - Concerto in A
Chopin - Ballade in G minor
Piazzolla
and Janáček - Fairytale

22. listopadu v 15 hodin v Národním domě
497 Queensberry St., Nth. Melbourne

Vstupné 20 dolarů
Rezervace 96459879

VŘSR

Na „pitomá padesátá léta“ dětství vzpomíná dnes už s úsměvem **Petr Chalupa**

Jednoho dne v hodině českého jazyka přišla paní učitelka s tím, že „na škole bude velká oslava k výročí VŘSR a naše třída byla určena k tomu, abychom předvedli recitační pásmo“. Paní učitelka nesnášela zkratky. Vždy jsme museli uvádět celé názvy. Ale kupodivu tenkrát skutečně řekla VŘSR. „Jako recitační pásmo byla určena Přísaha Mladé gardy“, oznámila a spolužák Jäger vyprskl kvikavým smíchem. „Co je ti k smíchu, Karle?“, zeptala se Peleška, jak jsme třídní říkali. Karel Jäger zčervenal ve své pihaté tváři a spolu se svými zrzavými vlasy jen hořel. Jägrova matka měla za manžela údajně Němce, za války vojáka. Mezi kluky se pochopitelně říkalo, že to byl esesácký důstojník, který v pětačtyřicátém roce zmizel a nyní, že žije v Rakousku nebo v západním Německu. S určitostí lze říci, že Karel Jäger byl s maminkou sám. Byl velmi inteligentní a z nás kluků měl jedny z nejlepších známek. Nenáviděl komunisty, nosil do školy letáky, které bylo možné porůznu v té době nalézt třeba v lese. Letáky vyzývaly k poslechu rádiové stanice Svobodná Evropa. Vyzývaly ještě k dalším věcem, ale už nevím k jakým. Karel mi půjčoval knížky o českých legionářích za I. světové války a měl přehled, komu se zase podařilo „zdrhnout“ na Západ. Jeho neskrývaná nenávist k režimu, který nás obklopoval a který jsme si v té době již každý nějakým způsobem uvědomovali, byla bezbřehá. Těsně před tou pro mne nezapomenutelnou oslavou VŘSR přišel Karel s tím, že ve třídě založíme PKL. S tím se o přestávce svěřil svému nejlepšímu příteli Frantovi Novému a mně. Nevěděli jsme co to PKL znamená. Jäger s ohněm v očích vysvětlil, že PKL znamená „protikomunistická liga“.

Hrozně se nám to líbilo, ale měli jsme i strach. Navíc jsme neměli potuchu, co by takoví členové PKL měli dělat. Karel nám objasnil, že „je to jednoduché, protože PKL musí těm sviním komunistickým škodit, kde to jen jde“. Pamatuji si, že nám předal odznak PKL, který vlastnoručně pro nás dva vyrobil. Byl z tvrdého papíru, asi pětkrát na tři centimetry a připínal se patentním špendlíkem. V paměti mi také zůstalo, že na něm byly československá, americká a anglická vlajka a meč rozetínající pěticípou rudou hvězdu se srpem a kladivem. Karel si tento odznak připínal chvílemi o přestávkách na svetr. Myslím si ale, že se také bál. Složili jsme nějakou přísahu, jejíž obsah se mi už nevybavuje. Kde to jen šlo sabotovali jsme nošení pionýrských šátků. „Nebavili“ jsme se s „bolševiky“ a „komunistkami“. Kdo je komunista a bolševik se odvíjelo od toho, zda rodiče byli v KSČ. Samozřejmě, že všichni, kdo se měli trochu lépe, všichni rodiče, kteří měli nějaké to „lepší zaměstnaní“, byli v KSČ.

Děti chodily lépe oblékané, nikdy neseděly v zadních řadách lavic. S některými učitelé a zvláště učitelky jednali jako když máslo krájí. Tito spolužáci ať chtěli nebo nechtěli se vždy „dobře učili“. Nenáviděli jsme je za to.Tak v této době byla naše 6 B určená k nácviku recitačního pásma „Přísaha členů mladé gardy“. Paní učitelka Pelechová nejprve vybrala asi patnáct žáků a žákyň. A tak se stalo, že mezi členy mladé gardy se ocitli všichni tři členové tajné PKL. Stáli jsme na stupínku ve třídě bok po boku „bolševikům“ a „komunistkám“. Peleška se tvářila ustaraně, ale naše trio ji v tu chvíli nenávidělo. Seřadila nás ve dvou řadách do polokruhu. „Takhle budete stát“, přikázala. „Jednotliví recitátoři budou vystupovat dopředu a přednesou svoji část pásma“, pokračovala. Potom začala určovat, kdo bude koho představovat. Ta jména členů „mladé gardy“ si dnes také nepamatuji. Ale znělo to jako Vasja, Šura, Ninočka, Jurij a tak podobně. Někteří nedostali žádné přidělené jméno. Měli představovat „sbor“, který recituje děj přísahy.

Až do této chvíle byla naše PKL skryta v tomto sboru. Peleška vybraným žákům předala strojem psaný text, který se měli naučit nazpaměť. I členové sboru dostali svůj text. Vyzvala nás, abychom se zklidnili a svýma mateřsky láskyplnýma očima přejížděla naše řady. „Chybí nám postava Olega Koševého“, pravila významně do ticha třídy. V ten okamžik se mne neodbytně zmocnilo neblahé tušení. Peleška se na mne dlouze zadívala a potom řekla, „Petře pojď, já věřím, že ty se to naučíš“. Udělalo se mi najednou špatně od žaludku. Potupou před ostatními členy PKL a představou, že budu před celou školou recitovat. A to jsem ještě ani netušil, jak se celá věc vyvine. Peleška mi předala „můj“ text, který byl značně dlouhý.

Uběhlo několik dní, protrpěli jsme několik „cvičných“ přednesů ve třídě. Měl jsem strašnou trému a vůbec jsem nevnímal, co recitují ostatní „členové mladé gardy“. Soustředil jsem se vždy jen na okamžik, kdy vystoupím před rozevřený půlkruh „gardy“ a vychrlím svoji pasáž. Po několika opravách a úpravách byla Peleška spokojená. Nastal den, kdy se celá škola, tedy více než tři stovky žáků, celý učitelský sbor, „soudruzi z patronátního závodu“, dnes již nevím jakého, shromáždili v tělocvičně, aby společně „oslavili“ výročí VŘSR, tedy Velké říjnové socialistické revoluce. Přítomen byl i „soudruh z Okresního výboru KSČ“ a další pozvaní „veledůležití“ hosté. Matně si vybavuji, že tam byla i nějaká sovětská delegace. Zřejmě lázeňských hostů ze sanatoria Imperiál, které sloužilo jenom sovětům. Jak oslava probíhala jsem vůbec nevnímal. Cítil jsem, že budu mít brzo průjem nebo budu zvracet. Tak moc jsem byl vystresovaný a ztrémovaný. Jedno vystoupení střídalo další. A potom přišla ta chvíle, kdy paní učitelka Pelechová, chudák celá zarudlá v tvářích a s krůpějemi malých kapiček potu na čele, posouvala náš sbor „mladých gardistů“ do středu tělocvičny, kde bylo improvizované jeviště. Rozestavěla nás pečlivě do půlkruhu a mne vysunula ještě o krok před ostatní. A samozřejmě jako při všech katastrofách, následovalo několik věcí, jenž se nedaly ovlivnit, v rychlém sledu za sebou.

Tělocvična ztichla. Vedlejším vchodem vešel školník, který nemohl nic vidět, protože měl před sebou řady žáků, učitelů a hostů. Nikdy jsem se nedozvěděl, co vlastně tenkrát chtěl a proč bylo nutné, aby do nastalého ticha a napětí prý velmi nahlas zvolal: „Kdo má klíč od šatny?“ Protože jsem byl napětím na pokraji omdlení, nic jsem neslyšel. Veškeré mé soustředění se vrhlo do úvodní věty „přísahy členů mladé gardy“. Na celou tělocvičnu jsem zahřímal: „Já ...“ udělal jsem krátkou pauzu tak, jak mne to paní učitelka Pelechová učila. Pak jsem neméně hlasitě a chrabře pokračoval: „Oleg Koševoj, člen mladé gardy, přísahám před svými druhy...“.

Dál jsem se již nedostal, protože následoval plošný výbuch smíchu celé tělocvičny. Smáli se žáci, smáli se kantoři i hosté. Učitelé a hosté jen krátce, protože ředitel Jezbera okamžitě vystoupil a začal dělat pšššt s ukazováčkem na puse. Před pozvracením mne zachránil jen vztek a odhodlání, že to dorecituji, i kdyby měl být konec světa. Nic jsem nechápal a jediné co mne napadalo bylo, že to přednáším tak špatně, že je to ostatním k smíchu. O to hrději jsem pokračoval ve své pasáži, oči jsem měl upřené na paní učitelku Pelechovou, která měla nyní barvu slonové kosti. Její oči a kývání hlavou do rytmu veršů mne držely při vědomí. Následovaly veršované výlevy ostatních členů mladé gardy a po chvíli naše vystoupení konečně skončilo.

Rozcházeli jsme se po třídách z tělocvičny zpět do tříd. Po schodech se mne kde kdo polohlasem ptal: „Tak, kde máš ten klíč“? Ještě napůl mrtvému, když už jsem seděl v lavici a nic nechápal, mi vše vysvětlili další dva zbývající členové Protikomunistické ligy, Karel Jäger a Franta Nový. Otázka „kde že mám ten klíč od šatny“, mi byla však v různých intervalech kladena spolužáky až do konce poslední, osmé třídy.

***Deník Leošky Kutheilové* na dvou CD**
za lidovou cenu 199,- Kč najdete ve většině knihkupectvích a všech větších obchodních domech. K dostání je i na internetu na adrese **www.popron.cz**.

ČESKÝ SLAVÍK 2009

Barbara Semenov

Svět populární hudby a jejích interpretů se ve většině moderních zemí každoročně přehodnocuje oficiálním vyhlášením nejlepších v branži. V Austrálii jsou to ARIAs Rewards (Ceny Australian Record Industry Association), v České republice Český slavík, případně Akademie populární hudby Anděl. Letos budou slavnostní vyhlašovací večery v obou zemích probíhat v téměř těch samých dnech. V Austrálii se představí vítězové fanouškům pop-music 26. listopadu v Sydney Acer Areně, v Praze se jmenování letošních „slavíků“ uskuteční o dva dny později, 28. listopadu ve velkolepém prostředí Státní opery.

Zatímco v Austrálii divák před televizní obrazovkou, která uvádí ceremoniál v přímém přenosu na kanále 9, velmi často ani do té doby netušil, že zpěváci, kteří si odnášejí trofeje, vůbec existují, český divák si své popové miláčky labužnicky vychutnává, raduje se a vzteká dle očekávaných či neočekávaných výsledků jedné z tradičně nejoblíbenějších anket v zemi.

Myslím, že ani samotným Australanům neříkají nic moc jména nominovaných zpěváků zářících jepičím životem té noci - Pip Brown, Sarah Blasko, Lisa Mitchell, Kate Miller-Heidke, Ash Grunwald, Hook N Sling, Tommy Trash, Zoe Badwi, Astronomy Class, Horrorshow, Pez, Phrase, Bertie Blackman, Dappled Cities, Art vs Science, Bluejuice, Daniel Merriweather,... Snad s výjimkou Wess Carra, loňského vítěze soutěže Australian Idol (v Čechách soutěž Superstar) a dvacetileté Jessicy Mauboy z Darwinu, která má od svého vítězství v Idolu v předminulém roce na svém kontě už dvě platinové desky a pro letošní ARIAs Rewards vede s největším počtem sedmi nominací.

Český slavík Mattoni (www.ceskyslavikmattoni.cz), anketa o nejpopulárnějšího zpěváka, zpěvačku a hudební skupinu, se vyhlašuje v České republice od roku 1996 a navazuje na někdejšího Zlatého slavíka, jehož od 60. let do roku 1991 vyhlašoval časopis Mladý svět. Každoročně se těší velké pozornosti fanoušků, čtenářů, posluchačů, diváků, ale také zpěváků, manažerů a osobností hudebního průmyslu. Vyhrát alespoň jednou Zlatého respektive Českého slavíka se zatím podařilo 26 zpěvákům, zpěvačkám a skupinám. Rekordmanem je Karel Gott, který získal 34 Zlatých a Českých slavíků. Písně stálic jako jsou Lucie Bílá, Helena Vondráčková, Hana Zagorová, Eva Pilarová, Iveta Bartošová, Waldemar Matuška, Miro Žbirka, Olympic, Elán jsou slyšet v českých médiích a domácnostech denně.

Do minulého ročníku ankety přišlo přes 165.000 hlasů, což je o 30.000 více než předloni. Podle pořadatelů hlasovali především lidé od 20 do 30 let.

V hlavních kategoriích zvítězili Lucie Bílá, Karel Gott a skupina Kabát. Od roku 1997 je hlavním organizátorem a vyhlašovatelem této prestižní ankety agentura Musica Bohemica.

Za vysokou úrovní společenského večera ve Státní opeře a jeho přímého přenosu televizí Nova stojí ředitel agentury Jaroslav Těšínský, se kterým jsem nedávno hovořila o fenoménu Český slavík a jeho každoročním slavnostním vyhlašování. Večer je výjimečný tím, že se pořádá v jednom z nejkrásnějších pražských divadel. Toto prostředí, které se liší od prostředí sportovních hal, kde většinou podobné akce, přehlídky a festivaly probíhají, má ovšem i svá úskalí.

Během večera vystupuje v přímém přenosu asi 12 zpěváků, zpěvaček a skupin. Každý interpret chce mít svoji kapelu, každá skupina svoje nástroje, aparaturu, nastavené mikrofony, odposlechy. To vše běží v rychlém sledu necelých dvou hodin. Technicky je tedy velmi náročné vše zvládnout. V uplynulých letech se používal většinou „halfplayback“, kdy kapela hraje ze záznamu a zpěvák zpívá živě.

Jaroslav Těšínský mi prozradil, že letošní Český slavík chce přejít na stoprocentní živé zpívání a hraní. Tento nový experiment organizátorů večera bude ovšem vyžadovat daleko větší počet přenosových vozů, bude využívat divadelní točnu a orchestřiště, odkud bude jednotlivé zpěváky doprovázet jeden hlavní orchestr. Se skupinami to bude ještě více komplikované. Obvykle se na hudebních přehlídkách používají dvě, tři pódia, což není v případě klasického jeviště Státní opery možné.

Mezi vystoupeními hvězd budou postupně předáni bronzoví, stříbrní a zlatí slavíci v kategoriích Zpěvák, Zpěvačka a Hudební skupina, tři ceny v kategorii Skokan roku a stejně jako loni nebude chybět kategorie pro slovenské interprety nazvaná Slavíci bez hranic. Cenu Absolutní slavík získá ten, kdo obdrží nejvíce bodů za zaslané hlasy.

Šéf celého projektu mi samozřejmě nejen nemohl dát svůj tip na letošního vítěze, jeho agentura nemůže ani zastupovat některého ze zpěváků či kapel, aby nedošlo ke spekulacím, že by snad protěžovala svého koně. Agentura organizuje sice i jiné hudební projekty, například Hit století nebo Hit roku, jinak však zůstává mimo proud populární hudby a jejích interpretů, anketu a její průběh pouze monitoruje.

Na mém hlasovacím lístku zůstávají už léta Lucie Bílá, Helena Vondráčková, Kamil Střihavka, Karel Gott a Olympic, protože jsou zkrátka stále nejlepší. Abych však nezněla staromilsky, přidám i pár zpěváků nové generace. Nejsou mezi nimi však „rychlokvašky“ ze soutěže Superstar, ale muzikálovým divadlem prověření, leč bohužel méně známí zpěváci - Iva Marešová, Zuzana Kryštofová, Viktor Dyk nebo Radim Schwab. A dál už nezbývá, než nechat se překvapit, jak dopadne letošní volba milovníků současné populární hudby v Čechách.

S trofejí Český slavík - JUDr Jaroslav Těšínský, ředitel agentury Musica Bohemica (vpravo) a Petr Vítek, který přivezl australským krajanům držitele zlatých slavíků - Karla Gotta, Helenu Vondráčkovou, Martu Kubišovou, skupinu Olympic a Petera Nagye.

Příští vydání Čechoaustralana
– Vánoční/novoroční dvojčíslí –
vyjde 10.12.2009

PŘEDPLATNÉ ČASOPISU ČECHOAUSTRALAN - $40

Šeky nebo peněžní příkazy - Money orders na účet CECHOAUSTRALAN zasílejte na adresu redakce ČECHOAUSTRALAN P. O. Box 1008, Hawksburn, VIC 3142

Můžete platit i elektronicky bankovním převodem:-
Bankovní spojení: EisBlue Holdings Pty Ltd, CECHOAUSTRALAN ACCOUNT - Account #: 813753720
National Australia Bank - BSB: 083-004, 330 Collins Street, Melbourne 3000, Australia

JOSEF CHROMY
TASMANIA
PEPIK

CELLAR DOOR order form

Variety	Single bottle price
PEPIK range	
Pepik Sparkling 2008	27.00
Pepik Sparkling Rose 2008	27.00
Pepik Chardonnay 2009	20.00
Pepik Pinot Noir 2008	20.00
JOSEF CHROMY range	
Josef Chromy Sparkling 2005 (no discount available and maximum 2 bottles per customer)	45.00
Josef Chromy Riesling 2008	25.00
Josef Chromy Gewurztraminer 2008	25.00
Josef Chromy Sauvignon Blanc 2008	25.00
Josef Chromy Pinot Gris 2008	25.00
Josef Chromy Chardonnay 2007	30.00
Josef Chromy Pinot Noir 2008	30.00
Josef Chromy Botrytis Riesling 2008 (375 ml bottle)	25.00
ZDAR range (maximum 6 bottles per customer)	
Zdar Riesling 2005 (no discount available)	36.00
Zdar Chardonnay 2006 (no discount available)	48.00
Zdar Pinot Noir 2006 (no discount available)	48.00

We offer **5% discount** on any mixed 6 bottle pack and **10% discount** on any mixed dozen. No discounts apply to any Zdar range wines and Josef Chromy Sparkling. Freight $10.00 per case anywhere in Australia.
To place an order phone, fax or email your details to:

Josef Chromy Wines
370 Relbia Road, Relbia
Tasmania, Australia 7258
Phone: +61 (0)3 6335 8700
Fax: +61 (0)3 6335 8774
Email: dave@josefchromy.com.au
Webpage: www.josefchromy.com.au

Joe Chromy with his winemaker Jeremy Dineen receiving prestigious "Best Wine of The Competition" trophy for Josef Chromy Botrytis Riesling 2007 at 2009 Sydney International Wine Competition

Redakce ČECHOAUSTRALAN - Barbara Semenov
P. O. Box 1008, Hawksburn 3142
email adresa - bsemenov@cechoaustralan.com

ČECHOAUSTRALAN © —NEZÁVISLÝ CELOAUSTRALSKÝ KRAJANSKÝ LIST

If undelivered return to:
P. O. Box 1008
Hawksburn 3142
AUSTRALIA

Print Post Approved
PP 381712/02414

ČESKÁ REPUBLIKA
POSTAGE PAID AUSTRALIA